

Sygnatura akt II Cz 581/13

Jelenia Góra, dnia 30 września 2013 r.

POSTANOWIENIE

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze II Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

PrzewodniczącySSO Wojciech Damaszkowski/spr./

SędziowieSSO Maria Lechowska, SSO Anna Mikuliszyn

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2013 r. w Jeleniej Górze

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...) spółki z o.o. w S.

z udziałem R. S.

o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika

na skutek zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego w Lubaniu VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z/s w Lwówku Śląskim.

z dnia 14 czerwca 2013 r., sygn. akt VI Co 428/13

postanawia:

zażalenie oddalić.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Lubaniu VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Lwówku Śląskim zaskarżonym postanowieniem z dnia 14 czerwca 2013 r. oddalił wniosek Spółki z o.o. (...)z siedzibą w S.o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty wydanemu przez ten Sąd w dniu 26 listopada 2002 r. sygn. akt I Nc 885/02 przeciwko małżonkowi dłużniczki A. R.S..

Rozstrzygnięcie powyższe sąd poprzedził ustaleniami, że A. S.i R. S.pozostają w związku małżeńskim od 1964 r. i istnieje pomiędzy nimi ustrój wspólności ustawowej. W dniu 23 października 2001 r. A. S.zawarła ze (...)w G.umowę pożyczki na kwotę 3.000 zł. Suma ta została wydatkowana na wspomnienie chorującej matki. O zawartej umowie A. S.nie poinformowała męża, który był wówczas skonfliktowany z teściową. Ustalił przy tym sąd, że małżonkowie S.utrzymują się z emerytur i oboje są poważnie schorowani.

W tych okolicznościach Sąd Rejonowy opierając się na treści art. 41 § 3 k.r.p. w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 19 grudnia 1975 r. wskazał, że możliwe jest ograniczenie, a nawet wyłącznie możliwości zaspokojenia się z majątku wspólnego przez wierzyciela, którego dłużnikiem jest tylko jeden z małżonków, jeżeli ze względu na charakter wierzytelności zaspokojenie z majątku wspólnego byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. W rozpoznawanym wniosku zaciągnięcie zobowiązania nie nastąpiło w interesie majątku obojga małżonków. Dłużniczka ma źródło dochodu w postaci emerytury, z której można egzekwować należność.

Wysokość zadłużenia jest niewspółmierna do wartości nieruchomości, z której wierzyciel chce się zaspokoić. W takiej sytuacji zaspokojenie z majątku wspólnego byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, co skutkowało oddaleniem wniosku.

W zażaleniu wierzyciel zaskarżył powyższe orzeczenie zarzucając mu naruszenie prawa materialnego – art.41 § 3 k.r.o. przez błędną jego wykładnię i zastosowanie. Na tej podstawie skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i orzeczenie zgodne z wnioskiem oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W sprawie nie budzi wątpliwości, że do rozstrzygnięcia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika zastosowanie znajduje przepis art.41 § 1 k.r.o. w brzmieniu określonym przez ustawę z dnia 19 grudnia 1975 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Generalnie zatem oprócz badania czy strony pozostają małżeństwem oraz w ustroju małżeńskiej wspólności ustawowej sąd uprawniony jest do ustalenia czy ze względu na zasady współżycia społecznego nie ma podstaw do ograniczenia lub wyłączenia możliwości zaspokajania się przez wierzyciela z majątku wspólnego. Żądanie wierzyciela zaspokojenia z majątku wspólnego może być uznane za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego tylko ze względu na charakter wierzytelności albo ze względu na stopień przyczynienia się małżonka będącego dłużnikiem do powstania majątku wspólnego.

W doktrynie na tle powyższego przepisu prezentowany był pogląd, że charakter wierzytelności, który może prowadzić do wyłączenia odpowiedzialności drugiego małżonka to taki, który dotyczy osobistych interesów małżonka będącego dłużnikiem, nie przysparzających korzyści drugiemu z małżonków i pozostałym członkom rodziny (zob. H. Mądrzak: Przymusowe zaspokojenie wierzyciela z tytułu długu jednego z małżonków, oraz Kodeks rodzinny i opiekuńczy z komentarzem pod redakcją Janusza Pietrzykowskiego).

Poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia dawały podstawę do wyłączenia odpowiedzialności małżonka dłużnika z uwagi na charakter wierzytelności, która to podstawa mieści się w hipotezie art. 41 § 3 k.r.o. Jak bowiem przyjął sąd dłużniczka zaciągnęła pożyczkę dyskontową w kwocie 3.000 zł na potrzeby swojej chorej matki i na ten cel ją zużyła. Jej rodzina w postaci męża i dzieci nie korzystała z powyższej kwoty i stanowi ona dla niej jedynie obciążenie finansowe poprzez spoczywający na A. S. obowiązek spłaty.

Powyższe ustalenia Sądu I instancji nie zostały przez wierzyciela skutecznie podważone. W ramach wykładni powołanego wyżej przepisu art.41 § 3 k.r.o sąd ten również uprawniony był do oceny, że zachodzi podstawa do wyłączenia odpowiedzialności małżonka dłużnika. Wykładania ta nie była sprzeczna z literalnym brzmieniem przepisu, dorobkiem doktryny czy stanowiskiem judykatury (zob. post. SN z 9.06.1995 r. III CRN 24/95 OSNC 1995/11/164).

Z powyższych względów zażalenie jako bezpodstawne podlegało oddaleniu (art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.).